

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teoria tekstu - wykład (Wykład), PG_00133581						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Języka Polskiego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Beata Jędrzejczak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		9.0	25
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów ze współczesnymi lingwistycznymi metodami analizowania i interpretowania różnych odmian tekstów.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_W05] Posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów.	Zna najważniejsze założenia badawcze semantyki i pragmatyki tekstu. Zna podstawowe pojęcia stosowane w lingwistycznych badaniach nad tekstem.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FPMU2_U05] Posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu językoznawstwa, obejmujące analizę różnorodnych tekstów, uogólnienie wyników badań, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów.	Streszcza tezy autorów i je komentuje. Analizuje różne teksty, stosując narzędzia badawcze, z którymi zapoznał się na podstawie lektur. Argumentuje własne sądy, dbając o poprawność językową.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[FPMU2_W09] Zna mechanizmy ekonomiczne, prawne i gospodarcze ujawniające się w polszczyźnie w języku, wpływające na rozwój różnych form przedsiębiorczości, zgodne z zasadami etyki.	Rozumie wpływ różnych kontekstów na znaczenie słowa i na znaczenie intencjonalne całego tekstu (artystycznego, naukowego, religijnego, politycznego).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[FPMU2_K02] W sposób odpowiedzialny wykorzystuje wiedzę językoznawczą przy podejmowaniu różnorodnych zadań i projektów zgodnie z regułami, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	Potrafi weryfikować przyswajane treści językoznawcze oraz docenia wartość posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów. Jest kreatywny w pomysłach interpretacyjnych. Potrafi pracować samodzielnie i w grupie. Umie dyskutować i przedstawiać swoje opinie.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[FPMU2_U06] Rozwija własną kompetencję językową i dba o poziom polszczyzny współpracowników.	Dyskutuje z propozycjami interpretacyjnymi utworów.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[FPMU2_U02] Posiada językowe oraz literackie kompetencje wystarczające do przygotowania specjalistycznych prac pisemnych oraz wystąpień w języku polskim o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem właściwych dla przedmiotu badań metodologii oraz źródeł i nowych zaawansowanych technologii.	Posługuje się pojęciami z zakresu tekstologii, semantyki i pragmatyki.	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[FPMU2_W07] Zna, rozumie i stosuje zaawansowane metody analizy językoznawczej w swoich badaniach.	Zna zasady opisu struktury tekstu. Zna znaczenia jednostek leksykalnych tekstu. Wie, jak charakteryzować właściwości różnych typów tekstów.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	Współczesna lingwistyka tekstu. Wybrane zagadnienia struktury i znaczenia tekstu. Tekst a styl. Badanie tekstów naukowych i artystycznych pod względem najważniejszych zagadnień tekstologicznych i pragmatycznych. Zagadnienie metatekstu. Zastosowanie wybranych teorii i metod badawczych współczesnej lingwistyki do analizy konkretnych tekstów, np.: metoda badania językowego obrazu świata, metoda kognitywna, metoda Analizy A. Wierzbickiej. Rozważanie na przykładzie tekstów różnych zagadnień szczegółowych, np. potoczny obraz świata a obraz świata kreowany przez autora, rola kontekstu w interpretacji znaczeń w tekście, językowe wykładniki wartościowania w tekście itp.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	
	kolokwium	51.0%	100.0%	
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	J. Bartmiński, Tekst jako przedmiot tekstologii lingwistycznej [w:] Tekst. Problemy teoretyczne, red. J. Bartmiński, B. Boniecka, Lublin 1998. R. de Beaugrande, W. Dressler, Kryteria tekstowości [w:] Tekst. Wybór opracowań. Część pierwsza, UMCS Lublin 2004. T. Dobrzyńska, Rola i zasięg relacji intertekstualnych jako czynnika organizującego tekst literacki. Pytania i dylematy [w:] Stylistyka a pragmatyka, red. B. Witosz, Katowice 2001. T. Dobrzyńska, Tekst w perspektywie stylistycznej. - M.R. Mayenowa, Spójność tekstu a postawa odbiorcy [w:] Tekst. Wybór opracowań, jak wyżej. - Od niespójności do (super)koherencji. Rola metatekstu w utworze literackim [w:] Tekst styl poetyka. Zbiór studiów, Kraków 2003. K. Ożóg, Operatory metatekstowe w polszczyźnie potocznej [w:] Tekst. Wybór opracowań. Część druga, Lublin UMCS 2004. - Pajdzińska, Językowy obraz świata a poetyckie gry z gramatyką, [w:] Semantyka tekstu artystycznego... - Pajdzińska, Semantyka ciemności w poezji Anny Kamieńskiej, Prace Filologiczne, tom XLIII, Warszawa 1998. J. Puzynina, Lingwistyka a rozumienie tekstu [w:] Też Słowo wartość kultura, Lublin 1997 A. Wierzbicka, Metatekst w tekście [w:] Tekst. Wybór opracowań. Część druga. S. Gajda, Styl osobniczy uczonych [w:] Styl a tekst, red. S. Gajda, M. Balowski, Opole 1996. M. Krauz, Wartościowanie w recenzjach publicystycznych, [w:] Styl a semantyka, red. I. Szczepankowska, Białystok 2008. S. Mikołajczak, Metatekst w tekście humanistycznych prac naukowych, Studia Polonistyczne 1991, t. 16/17.		
	Uzupełniająca lista lektur	J. Bartmiński, S. Niebrzegowska-Bartmińska, Tekstologia, Warszawa 2009. B. Boniecka, Tekst potoczny a dyskurs, [w:] Tekst. Problemy teoretyczne. T. Dobrzyńska, Czas w tekście zatrzymany. Modyfikacje obrazu czasu w utworach poetyckich, Przegląd Humanistyczny 2007 nr 1. J. Labocha, Tekst, wypowiedź, dyskurs [w:] Styl a tekst. E. Malinowska, Twórca tekstu urzędowego, [w:] Język i styl twórcy. J. Puzynina, Językoznawca jako interpretator tekstów poetyckich, [w:] Język pisarzy jako problem lingwistyki. D. Zdunkiewicz-Jedynak, Wykłady ze stylistyki, Warszawa 2008.		
		Adresy eZasobów		
	Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Analizy konkretnych tekstów z zastosowaniem wybranych teorii i metod badawczych współczesnej lingwistyki, np.: metody badania językowego obrazu świata, metody kognitywnej, metody analizy A. Wierzbickiej. Na przykładzie różnych tekstów rozważania dotyczące zagadnień szczegółowych, takich jak: potoczny obraz świata a obraz świata kreowany przez autora, rola kontekstu w interpretacji znaczeń w tekście, językowe wykładniki wartościowania w tekście itp.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy			

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.